

Vláda v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, vyhlásila pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru (označovaný jako SARS CoV-2) na území České republiky nouzový stav na dobu od 14.00 hodin dne 12. března 2020 na dobu 30 dnů.

Omezení volného pohybu

- **zakazuje se volný pohyb osob na území celé České republiky** s výjimkou:
 - cest do zaměstnání a k výkonu podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti,
 - nezbytných cest za rodinou nebo osobami blízkými,
 - cest nezbytně nutných k obstarávání základních životních potřeb (např. nákup potravin, léků a zdravotnických prostředků, hygienického zboží, kosmetiky a jiného drogistického zboží, krmiv a dalších potřeb pro zvířata), včetně potřeb příbuzných a osob blízkých, zajištění péče o děti, zajištění péče o zvířata, využívání nezbytných finančních a poštovních služeb, doplnění pohonných hmot,
 - cest nezbytně nutných k zajištění potřeb a služeb pro jinou osobu (např. dobrovolnictví, sousedská výpomoc),
 - cest do zdravotnických zařízení a zařízení sociálních služeb, včetně zajištění nezbytného doprovodu příbuzných a osob blízkých, a zařízení veterinární péče,
 - cest za účelem vyřízení neodkladných úředních záležitostí, včetně zajištění nezbytného doprovodu příbuzných a osob blízkých,
 - výkonu povolání nebo činností sloužících k zajištění bezpečnosti, vnitřního pořádku a řešení krizové situace, ochrany zdraví, poskytování zdravotní nebo sociální péče, včetně dobrovolnické činnosti, individuální duchovní péče a služby, veřejné hromadné dopravy a další infrastruktury, služeb pro obyvatele, včetně zásobování a rozvážkové služby, veterinární péče,
 - pobytu v přírodě nebo parcích,
 - cest zpět do místa svého bydliště,
 - pohřbů;
- **nařizuje se osobám pobývajícím na území České republiky**
 - omezit pohyb na veřejně dostupných místech na dobu nezbytně nutnou a pobývat v místě svého bydliště s výjimkou výše uvedených případů,
 - omezit kontakty s jinými osobami na nezbytně nutnou míru;
- **za účelem ochrany veřejného zdraví nařídilo Ministerstvo zdravotnictví pobývat na veřejně dostupných místech nejvýše v počtu dvou osob, s výjimkou členů domácnosti, výkonu povolání, podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti či účasti na pohřbu;**
- **zakazuje se všem osobám pohyb a pobyt na všech místech mimo bydliště bez ochranných prostředků dýchacích cest (nos, ústa);**

- k ochraně je možné využít respirátor, roušku, ústenku, šátek, šál nebo jiné prostředky, které brání šíření kapénkové infekce;
- výjimka z usnesení vlády č. 198 z 12. března 2020 a č. 203 z 12. března 2020 pro **přeshraniční pracovníky (tzv. pendlery)** na hranicích s Rakouskou republikou a Spolkovou republikou Německo se týká pouze osob, které **vycestují na dobu delší než 21 kalendářních dní**; bezprostředně po návratu do České republiky oznámili tuto skutečnost, a to telefonicky nebo jiným vzdáleným přístupem, svému registrujícímu poskytovateli zdravotních služeb, aby u osob uvedených v bodě 1 rozhodli o karanténě v délce 14 dnů.

Opatření v oblasti cest do a ze zahraničí

- byl zastaven **příjem žádostí o víza a přechodné a trvalé pobyty** na zastupitelských úřadech ČR s výjimkou osob, jejichž pobyt je v zájmu České republiky;
- byla **zastavena řízení v případě žádostí o krátkodobá víza**, o kterých dosud nebylo rozhodnuto, s výjimkou osob, jejichž pobyt je v zájmu České republiky;
- byla **přerušena všechna řízení o žádostech o oprávnění k pobytu nad 90 dnů** podaných na zastupitelských úřadech;
- **zákaz vstupu na území České republiky pro všechny cizince** s výjimkou cizinců pobývajících s přechodným pobytem nad 90 dnů nebo trvalým pobytem v ČR a s výjimkou cizinců, jejichž vstup je v zájmu České republiky;
- pro občany České republiky a cizince s trvalým nebo přechodným pobytem nad 90 dnů na území ČR **zákaz vycestovat z České republiky** s výjimkou osob, kterým byla udělena výjimka;
- překračovat hranice v rámci přeshraničního styku je povoleno pouze osobám, které prokáží, že jsou zaměstnány ve vzdálenosti do 100 km vzdušnou čarou od státní hranice;
- všichni občané České republiky a cizinci s trvalým nebo přechodným pobytem nad 90 dnů na území ČR až na výjimky udělené ministrem vnitra, pokud se vracejí z pobytu na území rizikových oblastí, mají **povinnost tuto skutečnost nahlásit**, a to telefonicky nebo jiným vzdáleným přístupem, svému praktickému lékaři nebo lékaři pro děti a dorost **a strávit 14 dní v karanténě**;
- řidiči nákladních vozidel a autobusů, posádky dopravních letadel, strojvedoucí, posádky vlakových čt a vozmistři, lodní kapitáni a členové posádek plavidel a posádky vozů správce komunikace, kteří přes riziková území tranzitují nebo zajišťují přepravu, pro které platí výjimka z nařízení o povinné karanténě, vláda doporučuje **chovat se v rizikových oblastech s maximální obezřetností** a na minimum omezit kontakt s místním personálem.

Opatření o zákazu kulturních, sportovních a dalších akcí a o provozu maloobchodu

- **zákaz pořádání akcí s účastí veřejnosti**; až do odvolání jsou zakázány divadelní, hudební, filmová a další umělecká představení, sportovní, kulturní, náboženské, spolkové, taneční, tradiční a jim podobné akce a jiná shromáždění, výstavy, slavnosti, poutě, přehlídky, ochutnávky, trhy a veletrhy, vzdělávací akce, a to jak veřejné, tak soukromé s účastí přesahující ve stejný čas 30 osob;
- zakázána **přítomnost veřejnosti v provozovnách poskytovatelů některých služeb** – v posilovnách, na koupalištích, v soláriích, saunách a dalších wellnes službách, v hudebních a společenských klubech, zábavních zařízeních, veřejných knihovnách a galeriích; bazény a turistická informační centra;
- **zákaz maloobchodního prodeje na tržnicích a tržišťích**;
- **zakazuje maloobchodní prodej a prodej služeb v provozovnách**, s výjimkou těchto prodejen:
 - potravin,
 - pohonných hmot,
 - paliv,
 - hygienického zboží, kosmetiky a jiného drogistického zboží,
 - v lékárnách a výdejnách zdravotnických prostředků,
 - malých domácích zvířat,
 - krmiva a dalších potřeb pro zvířata,
 - brýlí, kontaktních čoček a souvisejícího zboží,
 - novin, časopisů,
 - tabákových výrobků,
 - služeb prádelen a čistíren,
 - prodeje přes internet a dalšími vzdálenými prostředky, přičemž uvedené zboží a služby se převážně prodávají nebo nabízejí v dané provozovně;
 - opravy silničních vozidel, pokud v provozovně není současně více než 30 osob,
 - odtahy a odstraňování závad vozidel v provozu na pozemních komunikacích,
 - prodej náhradních dílů k dopravním prostředkům a výrobním technologiím,
 - provozovny umožňující vyzvednutí zboží a zásilky od třetí strany,
 - prodej zahrádkářských potřeb včetně osiva a sadby,
 - pokladní prodej jízdenek,
 - lázeňská zařízení, pokud v nich bude poskytována pouze lázeňská služba hrazená alespoň zčásti z veřejného zdravotního pojištění,

- provozování pohřební služby,
- květinářství,
- provádění staveb a jejich odstraňování, projektovou činnost ve výstavbě, geologické práce, zeměměřičství, testování, měření a analýzu ve stavebnictví,
- výdej a prodej zdravotnických prostředků,
- prodej textilního materiálu a textilní galanterie,
- servis výpočetní a telekomunikační techniky, audio a video přijímačů, spotřební elektroniky, přístrojů a dalších výrobků pro domácnosti,
- realitní zprostředkování a činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence;
- **zakazuje se přítomnost veřejnosti v provozovnách stravovacích služeb**, s výjimkou provozoven, které neslouží pro veřejnost (např. zaměstnanecké stravování, stravování poskytovatelů zdravotních služeb a sociálních služeb, vězeňských zařízení); tento zákaz se nevztahuje na prodej mimo provozovnu stravovacích služeb (např. provozovny rychlého občerstvení s výdejovým okénkem nebo prodej jídla s sebou bez vstupu do provozovny), který může probíhat bez časového omezení;
- **zakazuje se činnost provozoven stravovacích služeb, umístěných v rámci nákupních center s prodejní plochou přesahující 5 000 m²**;
- zakazuje se provoz heren a kasin podle zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů;
- **zakazuje se prodej ubytovacích služeb**, s výjimkou osob poskytujících ubytování v ubytovnách, ve školských ubytovacích zařízeních, ubytovacích služeb cizincům do doby opuštění území ČR a cizincům s pracovním povolením na území ČR;
- **zakazuje se provoz autoškol, taxislužby**, s výjimkou taxislužby rozvázející potraviny nebo osob s oprávněním řidiče taxislužby; **provoz v provozovnách samoobslužných prádel a čistíren**;
- **zakazuje se přítomnost veřejnosti v prodejnách stavebnin, stavebních výrobků a hobby marketů**;
- **zakazuje přítomnost veřejnosti v provozovnách poskytovatelů služeb – vnitřní i venkovní sportoviště**;
- po dobu trvání nouzového stavu lze u zaměstnanců, jejichž pracovně právní vztah vznikne ode dne vyhlášení tohoto opatření, **nahradit čestným prohlášením** (zdravotní průkaz, posouzení zdravotní způsobilosti)
- **prodej nebaleného pečiva se povoluje pouze za splnění těchto podmínek**:
 - je zajištěno, že v místě odběru pečiva nedochází ke shlukování osob,
 - prodejní místo je vybaveno pomůckami osobní hygieny

- **pozastaven prodej jízdních dokladů průvodčími ve vlacích Českých drah**, cestující bez jízdních dokladů budou vyzváni k jejich zakoupení elektronickou cestou, a pokud to nebude možné, budou cestující přepraveni i bez jízdního dokladu;
- **zakazuje všem osobám přítomnost v maloobchodních prodejnách potravin, hygienického zboží, kosmetiky a jiného drogistického zboží**, s plochou více než 500 m², v čase mezi 8:00 hod. a 10:00 hod. **s výjimkou osob starších 65 let věku** a jejich nezbytného doprovodu, **držitelů průkazu ZTP/P starších 50 let** a jejich nezbytného doprovodu **a majitelů a zaměstnanců provozovatele prodejny nebo osob v obdobném poměru**;
- **nařizuje podnikatelům provozujícím maloobchodní prodejnu** potravin, hygienického zboží, kosmetiky a jiného drogistického zboží, s plochou **méně než 500 m²**, aby při prodeji v této prodejně upřednostnili osoby starší než 65 let, držitelů průkazu ZTP/P starších 50 let,
- všem provozovatelům maloobchodních prodejen se **doporučuje dezinfikovat nákupní košíky a vozíky** po každém použití a **kliky nebo madla dveří alespoň jednou za hodinu**;

Omezení v oblasti činnosti úřadů

- ukládá orgánům veřejné moci a správním orgánům, aby v rámci všech svých pracovišť **zahájily omezený provoz vyplývající z nouzového stavu**, spočívající v:
 - omezení práce, státní služby, zejména na ty agendy, jejichž výkon musí být bezpodmínečně kontinuálně zajišťován, a to zejména k zajištění chodu veřejné správy a služeb veřejné správy v nezbytně nutném rozsahu a plnění úkolů vlády České republiky směřujících k dosažení cílů nouzového stavu; ostatní agendy se vykonávají v rozsahu, který neohrozí níže uvedená opatření nutná k ochraně zdraví státních zaměstnanců, zaměstnanců a dalších úředních osob (dále jen „zaměstnanci“),
 - **omezení osobního kontaktu zaměstnanců s adresáty veřejné správy** (s žadateli, s jinými účastníky správních řízení) a dalšími externími osobami (dále jen „klienti/veřejnost“) na nezbytně nutnou úroveň
 - omezení rozsahu úředních hodin orgánů **na pondělí a středu v maximálním rozsahu tří hodin v daném dni**; o změně úředních hodin orgány vhodným způsobem informují a zveřejní je na svých úředních deskách,
 - zajišťování chodu jednotlivých útvarů orgánu vždy nejnižším možným počtem zaměstnanců přítomných na pracovišti, který je nutno zachovat pro činnost správního orgánu,

- zajištění činnosti orgánu tak, aby případné karanténní opatření vůči části zaměstnanců neohrozilo akceschopnost orgánu (např. střídání oddělených skupin zaměstnanců orgánu, práce na dálku).
- **omezení kontaktů** se provede zejména takto:
 - omezením či pozastavením výkonu příslušných agend, které nespádají pod vymezení podle bodu I/1 tohoto usnesení, pokud by jejich výkon ohrozil opatření k ochraně zdraví zaměstnanců,
 - nahrazením osobního kontaktu písemným, elektronickým či telefonickým kontaktem ve všech případech, kdy je to možné, a to včetně kontaktu s ostatními zaměstnanci,
 - příjmem veškerých dokumentů od klientů/veřejnosti pouze prostřednictvím pracoviště podatelny, jsou-li zřízeny; vždy, kdy je to možné, se upřednostní elektronická komunikace,
 - dochází-li ke kontaktům se zaměstnanci jiných orgánů a institucí, přijetím opatření zabráňujících přímému kontaktu; jednání se provádí za zvýšených hygienických opatření,
 - výše uvedená opatření se přiměřeně použijí i pro vnitřní styk zaměstnanců v rámci orgánu;

Opatření v dopravě

- **zakázáno všem dopravcům v mezinárodní silniční osobní dopravě zajišťované vozidly s obsaditelností nad 9 osob přepravovat cestující přes hranice České republiky; i pro dopravce v mezinárodní drážní osobní dopravě a pro dopravce v přeshraniční vnitrozemské vodní osobní dopravě;**
- v rámci obchodní letecké dopravy cestujících, při níž je překračována hranice České republiky, mají dopravci zakázáno využívat jiná letiště než **mezinárodní veřejné letiště Václava Havla v Praze-Ruzyni** (tato opatření neplatí pro návrat českých občanů a cizinců s trvalým nebo přechodným pobytem nad 90 dnů v České republice do České republiky, pro dopravu prázdných autobusů, prázdných vlakových souprav a prázdných plavidel bez cestujících zpět do ČR nebo zpět mimo ČR);
- **ruší se zákaz jízdy kamionů nad 7,5 tuny na českých silnicích a dálnicích v neděli a ve státní svátky;**

Opatření v sociální oblasti

- **uložena pracovní povinnost** studentům v denní formě studia vyšších odborných a vysokých škol v oborech vzdělání zaměřených na sociální práci a sociální

pedagogiku, sociální pedagogiku, sociální a humanitární práci, sociální práci, sociálně právní činnost, charitní a sociální činnost nebo v programu zaměřeném na sociální práci, sociální politiku, sociální pedagogiku, sociální péči, sociální patologii, právo nebo speciální pedagogiku s cílem zajistit poskytování péče v zařízeních sociálních služeb;

- konkrétní pracovní povinnost bude vláda ukládat v součinnosti s hejtmany a primátorem hlavního města Prahy;
- **pozastavení činnosti** poskytovatelům sociálních služeb, kteří provozují **denní stacionář**; v nezbytně nutných případech a nezbytně nutné míře musí klientům zajistit ve spolupráci s obcemi poskytnutí jiné vhodné sociální služby;
- osoby, kterým jsou poskytovány sociální služby, mají **po dobu trvání nouzového stavu nařízen zákaz vycházet mimo objekt či areál zařízení**, v němž jsou tyto sociální služby (tj. domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem) poskytovány;
- **přerušení poskytování služeb po dobu trvání nouzového stavu** poskytovatelům sociálních služeb podle zákona o sociálních službách (centra denních služeb, týdenní stacionáře, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny);
- **přerušení poskytování sociálních služeb poskytovatelů na základě uzavřené smlouvy s uživatelem** dle § 91 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a zároveň přerušit poskytovat služby v režimu individuálního plánování, a to po dobu trvání nouzového stavu;
- všem poskytovatelům zdravotních služeb poskytujícím následnou lůžkovou léčebně rehabilitační péči se zakazuje přijímat nové pacienty za účelem poskytování následné lůžkové léčebně rehabilitační péče
- **osobám starším 70 let se doporučuje nevycházet** po dobu trvání nouzového stavu mimo svá obydlí, s výjimkou návštěvy zdravotnického zařízení za účelem zajištění neodkladné zdravotní péče;
- v **režimu legislativní nouze** vláda připravila **návrh mimořádného zákona**, který po dobu trvání nouzového stavu upravuje zákon o nemocenském pojištění, a to tak, že
 - **prodlužuje dobu vyplácení ošetrovného na dobu trvání mimořádného opatření** vlády o zákazu školní docházky,
 - **mění maximální věkovou hranici** pro přiznání nároku na ošetrovné tak, že se bude nově týkat dětí mladších 13 let,
 - **rozšiřuje vyplácení ošetrovného i na péči o zdravotně hendikepované osoby** ve společné domácnosti, a to bez věkového omezení, pokud došlo k uzavření zařízení určeného pro péči o ně
 - přičemž ošetrovné může být **vyplaceno i zpětně**;

Opatření v oblasti zdravotnictví

- **zakazuje se všem zaměstnancům**, kteří vykonávají zdravotnické povolání, **čerpání dovolené po dobu nouzového stavu**, s výjimkou osob, kterým byla nařízena karanténa;
- **uložena pracovní povinnost** žákům a studentům pátého a šestého ročníku prezenčního studia všeobecného lékařství lékařských fakult veřejných vysokých škol a posledních ročníků denní nebo prezenční formy studijních programů či oborů vzdělání připravující na profesi všeobecné sestry, dětské sestry, zdravotnického záchranáře, asistenta ochrany a podpory veřejného zdraví a praktické sestry;
- **omezit plánované operační výkony** na ty výkony, které nesnesou odkladu, aby maximum kapacit měli vyčleněno pro případné pacienty s nemocí COVID-19;
- **není u zaměstnanců potřeba provádět periodické lékařské prohlídky**;
- **zákaz distribuce léčiv** v souvislosti s epidemií koronaviru SARS-CoV-2, kterým se zakazuje u všech registrovaných léčivých přípravků, **které jsou určeny pro trh na území České republiky**, jejich následný **vývoz do členských států Evropské unie a vývoz do zemí mimo Evropskou unii**;
- všem lékařům (s výjimkou udělenou MZ) se zakazuje předepisovat léčivý přípravek Plaquenil;
- Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo vnitra nakupuje ochranné prostředky a další vybavení potřebné k řešení a prevenci epidemie ve veřejném zájmu a tato ministerstva jsou oprávněna tyto prostředky pořizovat i za účelem jejich distribuce státním i nestátním subjektům a občanům;
- všem poskytovatelům zdravotních služeb lůžkové péče a všem zařízením sociálních služeb v pobytové formě a všem odlehčovacím sociálním službám v pobytové formě nařizuje **zákaz návštěv pacientů a klientů**, s výjimkou
 - nezletilých pacientů a nezletilých uživatelů sociálních služeb,
 - pacientů a uživatelů sociálních služeb s omezenou svéprávností,
 - pacientů v hospicích a dalších pacientů a uživatelů sociálních služeb v terminálním stádiu nevyléčitelného onemocnění.
- **zakazuje všem poskytovatelům zdravotních služeb poskytujících lázeňskou léčebně rehabilitační péči přijímat nové pacienty** za účelem poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče;
- všechna zařízení akutní lůžkové péče v České republice mají povinnost vyčlenit kapacitu lůžek pro pacienty s nemocí COVID-19 včetně zabezpečení nezbytného personálu a zajištění odpovídajících bezpečnostních podmínek.

Opatření v oblasti školní docházky a vzdělávacích akcí

- **zakázána osobní přítomnost žáků** na základním, středním a vyšším odborném vzdělávání ve školách a školských zařízeních a na hromadných formách výuky a zkoušek při studiu na vysoké škole a akcích pořádaných těmito školami (osobní přítomnost na klinické a praktické výuce a praxi vysokoškoláků je nadále povolena);
- **zakázána osobní přítomnost žáků na základním uměleckém vzdělávání** v základní umělecké škole a jazykovém vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky a při akcích pořádaných těmito školami;
- **zakázána osobní přítomnost osob na vzdělávání v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou** v institucích zapsaných v seznamu vzdělávacích institucí poskytujících jednoleté kurzy cizích jazyků s denní výukou podle zákona o státní sociální podpoře;
- **zakázána osobní přítomnost dětí, žáků a studentů a jiných účastníků na zájmovém vzdělávání ve školských zařízeních** pro zájmové vzdělávání a na soutěžích a přehlídkách organizovaných pro děti, žáky a studenty škol a školských zařízení.
- **Vláda nařídila krajským hejtmanům a primátorovi hlavního města Prahy**, že musí v případě potřeby **zajistit školské zařízení**, které bude pečovat o děti ve věku od 3 do 10 let, jejichž zákonní zástupci pracují jako zaměstnanci bezpečnostních sborů, obecní policie, poskytovatelů zdravotních služeb, orgánů ochrany veřejného zdraví a příslušníci ozbrojených sil anebo pedagogickými nebo nepedagogickými pracovníky určené školy nebo školského zařízení, zaměstnanci obcí zařazení do obecních úřadů k výkonu sociální práce, krajů zařazení do krajských úřadů k výkonu sociální práce a poskytovatelů sociálních služeb, přičemž v každé takové skupině může být nanejvýš 15 dětí.

Opatření v oblasti zajišťování bezpečnosti

- **zakazuje se příslušníkům bezpečnostních sborů vykonávat jinou výdělečnou činnost**, kterou vykonávají podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Opatření v oblasti vězeňské služby

- **zakázány návštěvy obviněných ve vazební věznici, odsouzených ve výkonu trestu ve věznicích a chovanců v ústavech pro výkon zabezpečovací detence.**

Zařazení koronaviru na seznam nakažlivých nemocí

- vláda schválila novelu nařízení vlády, kterým se pro účely trestního zákoníku stanoví, co se považuje za nakažlivé lidské nemoci, nakažlivé nemoci zvířat, nakažlivé nemoci rostlin a škůdce užitkových rostlin s tím, že **na seznam nakažlivých lidských nemocí byl nově doplněn koronavirus SARS-CoV-2;**
- to znamená, že úmyslné šíření nového koronaviru **bude nově trestným činem.**